

Van: Sander Hage
Telefoon: 06-28636137

Uw kenmerk: 23bb001736
Ons kenmerk: M2303-2094 - 23b04420

Onderwerp: Stand van zaken opvang
vluchtelingen

Datum: B&W 18 april 2023

Aan de gemeenteraad

Op 13 maart 2023 stelden I. Elfilali (Volt), S. van de Peppel (Partij voor de Dieren), L.S. Vlieger (GroenLinks) en T.J. Vonk (ChristenUnie) ons een schriftelijke vraag over de stand van zaken met betrekking tot de opvang van vluchtelingen in Rotterdam

Inleidend wordt gesteld:

De fractie van GroenLinks heeft afgelopen weken gesprekken gevoerd met verschillende partijen die betrokken zijn bij de Rotterdamse opvang van vluchtelingen. Uit deze gesprekken zijn een aantal punten gekomen, van onduidelijk tot onwenselijk, die wat ons betreft om opklaring vragen. In het bijzonder lijkt de situatie op de boot 'Azolla', gelegen nabij Coolhaven, te verslechteren.

Daarom stellen wij de volgende vragen aan het college:

Hieronder volgt de vraag en onze beantwoording:

Vraag 1:

Hoeveel mensen die op dit moment worden opgevangen in Rotterdam zijn 'statushebbenden' en hoeveel mensen zijn nog in afwachting hiervan?

a. Hoeveel statushebbenden zijn gekoppeld aan Rotterdam?

Antwoord:

Op dit moment biedt Rotterdam 500 noodopvangplekken voor de opvang van asielzoekers en gekoppelde statushouders (vluchtelingen met een verblijfsstatus). Binnen deze capaciteit worden op dit moment (20 maart 2023) 257 asielzoekers en 227 gekoppelde statushouders opgevangen. Van de 227 statushouders zijn er 211 gekoppeld aan Rotterdam, wat betekent dat ze wachten op een woning in Rotterdam.

Vraag 2:

Wat is de langst bekende verblijfsduur van mensen die worden opgevangen op de boten?

Antwoord:

Asiel: Op een van de asielschepen is er een bewoner die sinds begin januari 2022 hier verblijft, dus ongeveer één jaar en 3 maanden. De gemeente heeft geen invloed op de verblijfsduur van vluchtelingen in Rotterdam; dit is een aangelegenheid van de Immigratie- en Naturalisatie Dienst (IND) en het Centraal Orgaan Asielzoekers (COA).

Vluchtelingen uit Oekraïne: Op de MS Azolla en de MS Switzerland verblijven vluchtelingen uit Oekraïne. De MS Azolla ligt sinds maart 2022 in de Coolhaven. Enkele vluchtelingen die zijn opgevangen op het schip verblijven er al sinds aankomst op dit schip (12 maanden). De MS Switzerland ligt sinds augustus 2022 aan de Feijenoordkade. Daar verblijven enkele vluchtelingen sinds het aanleggen van het schip (9 maanden).

Vraag 3:

Zijn er, sinds in gebruik name, aanpassingen gedaan aan de boten? Zo ja welke? Zo niet, waarom niet?"

Antwoord:

Asiel: Op de asielschepen zijn meerdere aanpassingen gedaan. Er zijn fysieke aanpassingen gedaan zoals aanpassingen aan en op de kade (bijv. het plaatsen van fietsenrekken). Er is regelmatig onderhoud aan de schepen en soms worden schepen iets verplaatst of omgewisseld. Verder zijn er ook op sociaal vlak aanpassingen gedaan om het welzijn op de schepen te verbeteren, bijvoorbeeld het aanleggen van wifi. Daarnaast zijn de menu's aangepast n.a.v. voorkeuren van bewoners en is er een QR-code geïntroduceerd waarmee bewoners feedback kunnen geven.

Vluchtelingen uit Oekraïne: Op alle tijdelijke huisvestingslocaties voor vluchtelingen uit Oekraïne zijn de benodigde aanpassingen gedaan om verblijf mogelijk te maken. Ook bij de twee riviercruiseschepen die worden ingezet voor tijdelijke huisvesting zijn aanpassingen gedaan. Bij de schepen zijn dit vooral aanpassingen aan en op de kade zoals het plaatsen van containers met wasmachines en het versneld aanleggen van walstroom. De gemeente werkt er in samenwerking met vluchtelingen en sociale begeleidingspartijen aan om op de alle tijdelijke huisvestingslocaties zoveel mogelijk zelfstandigheid voor Oekraïense vluchtelingen mogelijk te maken.

Vraag 4:

Monitort u het welzijn van de mensen die worden opgevangen in Rotterdam? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Asiel: Het COA is verantwoordelijk voor het (sociaal) beheer en het welzijn van de vluchtelingen op de asielschepen. Bewoners hebben toegang tot de reguliere dienstverlening van het COA en de GGZ. Daarnaast is stichting Mano betrokken die een divers aanbod aan activiteiten en ondersteuning organiseert. Zo kunnen bewoners enkele sessies met een psycholoog in eigen taal spreken op een laagdrempelige wijze.

Vluchtelingen uit Oekraïne: Op alle locaties die worden ingezet voor de tijdelijke huisvesting van vluchtelingen uit Oekraïne is een partij betrokken die sociale begeleiding verzorgt (Leger des Heils, St. Mano, St. Ontmoeting of Huischmeesters). Zij zijn continue in gesprek met vluchtelingen over hun welzijn en de kwaliteit van de tijdelijke huisvesting. Sociaal werkers van deze organisaties kunnen vragen beantwoorden van vluchtelingen over werk, onderwijs, de tijdelijke huisvesting en andere onderwerpen. Zo nodig worden vluchtelingen doorverwezen naar de VraagWijzer, het Wijkteam of andere organisaties.

Vanaf het voorjaar 2022 heeft de gemeente Rotterdam actief contact gezocht met vluchtelingen uit Oekraïne die verblijven bij gastgezinnen en particulieren. We doen dit door huisbezoeken, het organiseren van gastgezinnencafé's en via het Oekraïens Huis.

Vraag 5:

Hoe reflecteert het college op de hongerstaking die op een van de boten heeft plaatsgevonden?

Antwoord:

Asiel: De hongerstaking was een protest tegen de lange wachttijden bij de IND m.b.t. de asielprocedure. De lange wachttijden zijn verre van de gewenste situatie. Echter heeft de gemeente hier geen invloed op.

Vraag 6:

Klopt het dat er, in tegenstelling tot de voorschriften, kinderen op de boten verblijven? Voor welke leeftijdscategorieën beoordeelt u de voorzieningen als geschikt?

Antwoord:

Asiel: Op de asielschepen verblijven alleen volwassenen (18+).

Vluchtelingen uit Oekraïne: Op de schepen die worden ingezet voor de tijdelijke huisvesting van vluchtelingen uit Oekraïne verblijven soms wel kinderen. De MS Azolla wordt alleen ingezet voor de opvang van volwassenen (18+). Op de MS Switzerland verblijven wel minderjarigen. Hoewel het schip geschikt is voor opvang vanaf 8 jaar, zijn er tot op heden geen kinderen jonger dan 11 jaar geplaatst.

Inleidend op vraag 7 wordt gesteld:

Uit de sector hebben wij vernomen dat de boten op papier volledig bezet zijn. Dit omdat het volgens de richtlijnen niet is toegestaan voor langere tijd te verblijven buiten de opvanglocaties. In de praktijk wordt dit wel gedoogd. Dit resulteert erin dat bedden 'bezet worden gehouden' maar in werkelijkheid leegstaan. Dit belemmert doorstroom.

Vraag 7:

Hoe reflecteert de wethouder hierop?

Antwoord:

Asiel: De bezetting van de schepen is de aangelegenheid van het COA. COA is hierbij gebonden aan landelijke wetgeving. Het kan zijn dat er bewoners bij familie of vrienden logeren, zij zitten immers niet opgesloten, maar COA heeft de wettelijke taak om hen een opvangplek aan te bieden.

Vluchtelingen uit Oekraïne: De plaatsing van vluchtelingen uit Oekraïne op tijdelijke huisvestingslocaties is de verantwoordelijkheid van de gemeente. Aan alle vluchtelingen die gebruik maken van tijdelijke huisvesting wordt gevraagd hun vertrek door te geven aan de sociaal begeleider van hun locatie. Als een vluchteling vertrekt zonder dit te doen, wordt zijn of haar opvangplek na 28 dagen afwezigheid weer geschikt gemaakt voor een andere vluchteling. Mocht een vluchteling na 28 dagen alsnog terugkeren kan een andere tijdelijke huisvestingsplek geboden worden.

Vraag 8:

Bent u bereid in gesprek te treden met het COA om dit fenomeen te bespreken alsmede een oplossing gericht op meer maatwerk?

Antwoord:

We zien de door u geschetste situatie niet als een belemmering van de doorstroom binnen de asielketen. Daarnaast is het COA gebonden aan landelijke wetgeving. Een gesprek hierover ligt daarmee niet voor de hand.

Inleidend op vraag 9 wordt gesteld:

Om doorstroom te bevorderen is het initiatief 'Takecarebnb' in het leven geroepen.

Vraag 9:

Bent u bereid om dit initiatief meer onder aandacht te brengen bij de Rotterdammer?

Antwoord:

Takecarebnb biedt de logeerregeling voor gekoppelde statushouders aan via een samenwerking met het COA. Deze logeerregeling houdt in dat statushouders (asielzoekers die in Nederland mogen blijven) die wachten op een woning in Rotterdam, gekoppeld worden aan een Nederlands gastgezin voor maximaal 3 maanden. Dit betreft dus nieuwe Rotterdammers die zo geen plek in de opvang nodig hebben terwijl zij wachten op een woning. Er zijn positieve verhalen van zowel statushouders en gastgezinnen en het draagt vooral bij aan een snelle inburgering en actief meedoen van vluchtelingen in Nederland. Dit willen we bevorderen in Rotterdam. We trekken hierin graag samen op met het COA. We gaan met COA in gesprek om samen te verkennen hoe we dit initiatief meer onder de aandacht kunnen brengen in Rotterdam, en we elkaar daarin kunnen versterken. Daarnaast wordt het initiatief op de website geplaatst.

Inleidend op vraag 10 wordt gesteld:

Ons is ter ore gekomen dat het bedrag wat ter beschikking staat voor de aanbesteding in het kader van welzijnsactiviteiten op de boten lager uit is gevallen dan vorig jaar en dat hierdoor minder partijen meegeboden hebben in deze aanbestedingsronde.

Vraag 10:

Hoe heeft de verhouding tussen aanbestedingsbedrag en de gevraagde dienstverlening zich in de afgelopen jaren ontwikkeld? Klopt het dat het bedrag is verlaagd terwijl de gevraagde dienstverlening gelijk is gebleven? Zo ja, hoe reflecteert u hierop?

Antwoord:

Asiel: Voor de asielschepen is het bedrag van de definitieve gunning exact hetzelfde is als vorig jaar en dus niet verlaagd.

Vluchtelingen uit Oekraïne: Het sociaal beheer voor de locaties waar vluchtelingen uit Oekraïne tijdelijk worden gehuisvest is dit jaar voor het eerst aanbesteed. Daarom is het niet mogelijk om te spreken van een ontwikkeling. Eind vorig jaar, voorafgaand aan deze aanbesteding, in samenspraak met de partijen gekeken of de sociale begeleiding en personeelsinzet op de tijdelijke huisvestingslocaties doelmatig was en zijn waar nodig aanpassing gedaan.

Vraag 11:

Klopt het dat er minder partijen belangstelling hebben getoond in deze aanbesteding?

Antwoord:

Asiel: Voor de recente aanbesteding voor welzijnsactiviteiten op de asielschepen was er minder belangstelling dan vorig jaar.

Vluchtelingen uit Oekraïne: Omdat dit jaar voor het eerst de sociale begeleiding op tijdelijke huisvestingslocaties voor vluchtelingen uit Oekraïne is aanbesteed, kan er geen vergelijking worden gemaakt in de interesse van marktpartijen. De gemeente heeft via deze weg goede partners gevonden om dit werk de komende tijd uit te voeren.

Vraag 12:

Wat maakt dat er geen welzijnsactiviteiten meer opgenomen zijn in de aanbesteding voor Oekraïense ontheemden?

Antwoord:

Vluchtelingen uit Oekraïne: Welzijnsactiviteiten en activiteiten om participatie te stimuleren zijn onderdeel van de aanbesteding voor sociale begeleiding voor vluchtelingen uit Oekraïne. We vragen onze partners om bij deze werkzaamheden zoveel mogelijk aan te sluiten bij dat wat er al in de stad is: taaltrajecten, Huizen van de Wijk, het Oekraïnehuis, sportverenigingen, Wijkteams etc.

Inleidend op vraag 13 wordt gesteld:

De raad heeft op 25 januari jl. een brief ontvangen van bewoners binnen de beheergroep Ms. Switzerland Feijenoordkade (23bb000466). Hieruit blijkt dat deze bewoners overlast ervaren rondom deze opvanglocatie.

Vraag 13:

Hoeveel meldingen van overlast van bewoners van deze en andere opvanglocaties zijn er ontvangen? Hoe worden deze opgevolgd?

Antwoord:

Asiel: Er zijn voor de asielschepen sinds 1-1-2023 twee meldingen van overlast binnengekomen. Deze worden altijd opgevolgd, hoe is afhankelijk van de aard van de klacht. Er wordt altijd met de betrokken partijen gesproken en gezocht naar een oplossing.

Vluchtelingen uit Oekraïne: Op de MS Switzerland worden Oekraïense vluchtelingen opgevangen. Kort na de aanleg van de MS Switzerland hebben een aantal bewoners melding gemaakt van overlast. N.a.v. deze meldingen zijn er een aantal aanpassingen aan de omgeving van het schip gedaan en is er een beheergroep gevormd. In samenspraak met de beheergroep zijn verbeteringen aangebracht. De meeste bezwaren zijn zo opgelost. (Zie ook de beantwoording van schriftelijke vragen 23bb001752)

Vraag 14:

Hoe beschouwt u de relatie tussen het afbouwen van het welzijnsaanbod op de locaties en de vermeende overlast? Herkent u hierin een causaliteit?

Antwoord:

De klachten over tijdelijke huisvestingslocaties, in het bijzonder de MS Switzerland die eerder in deze brief wordt genoemd, zijn meestal praktisch van aard. Daarnaast is het welzijnsaanbod niet afgebouwd. Wij zien hier dus ook geen causale relatie.

Inleidend op vraag 15 wordt gesteld:

De eerdergenoemde opvanglocatie op de boot 'Azolla' wordt voor een groot deel bewoond door Oekraïense vluchtelingen die in Oekraïne woonden als bijvoorbeeld student of met een verblijfsvergunning, waaronder 25-30 moslims. De slechte omstandigheden op deze boot zorgen ervoor dat deze mensen bezorgd zijn over of ze de naderende Ramadan prettig en veilig kunnen beleven.

Vraag 15:

Hoe anticipeert de gemeente op het goed faciliteren van religieuze en/of culturele vieringen, in dit geval Ramadan, op (tijdelijke) opvanglocaties voor vluchtelingen?

Antwoord:

Asiel: Op de asielschepen zorgt stichting Mano voor activiteiten die aansluiten bij de diverse religieuze en/of culturele vieringen. Daarnaast staat het vluchtelingen vrij om ideeën in te brengen. Zo is er vorig jaar met de Ramadan een gezamenlijke iftar gehouden op de schepen. Verder worden er tijdens de Ramadan de eettijden en het menu aangepast. Dit gebeurt ook wanneer christelijke bewoners vasten op andere momenten. Daarnaast is er met kerst bijvoorbeeld een kerstversieringswedstrijdje gehouden tussen de verschillende asielschepen (de Statendam in de Schiehaven kwam als winnaar uit de bus).

Vluchtelingen uit Oekraïne: Op de locaties waar vluchtelingen uit Oekraïne tijdelijk worden gehuisvest wordt door de sociale begeleidingspartijen rekening gehouden met verschillende religieuze vieringen. Zo zijn voor de Ramadan koelkasten beschikbaar om voedsel te bewaren tot het moment dat er gegeten mag worden. Als vluchtelingen zich beperkt voelen in de uitoefening van hun religie kunnen ze daarover in gesprek gaan met de sociale begeleidingspartij van de locatie waarop zij verblijven. Samen kan dan worden gezocht naar een passende oplossing. Zo nodig ondersteunt de gemeente daarin.

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

A. Aboutaleb